

Notes Bibliogràfiques

Flora algològica marina de les algües i costes occidentals de Catalunya
per AGUSTÍ M.ª GIBERT i OLIVÉ.—Reus, 1918.

Cent-divuit espècies d'Algues marines, «encara que es considerin com a espècies crítiques les *Cladophora Scoparioides*, Hauck i *Cl. Neesiorum*, Kutz. i la *Amphiroa criptarthrodia*, Zanard.» és com diu el autor de la publicació que anem a comentar: «nombre falaguer i encoratjador per a la Ciència i la Cultura pàtries, donat l'estat actual de l'embrionària Ficologia Catalana, i consti que totes són, poc més o menys de la meitat no més de nostra estimada Catalunya, ço és, de les seves xamoses aigües i costes ponentines.» Certament, no sols en nostra terra, més en general arreu, es nota un endarreriment en l'estudi dels vegetals qu'ocupen el grau més baix en l'escala dels sers vius. Ses estacions i habitats, la senzillesa de la seva organització, la dificultat en sa conversació, són altres tantes causes, que poden donar-se com a determinants de dita inferioritat en l'estudi llur. Per això es tant més de lloar l'ardida tasca de fer-les conèixer, sols sigui de demarcacions reduïdes, com esdevé en la Flora algològica de les costes ponentines de Catalunya. Es aquesta fruit de perseverants esforços de nostra benvolgut Membre corresponent a Tarragona, el Dr. En Agustí M.ª Gibert, prou conegut per la seva «Fauna Ictiològica de Catalunya», apart d'altres publicacions de tota mena. Precisament, el recollir exemplars per a aquella, i per a la Fauna Carcinològica de Catalunya, avui en premsa, li oferiren l'ocasió per a recol·lectar ensems Algues marines, les plantes criptogàmiques. que amb «llurs vius colors i elegantíssimes formes fan que les gents mundials, en les jornades d'estiuieg a la vora de la mar eterna, les recerquin i col·leccionin, formant-ne àlbums bellíssims que són l'admiració de l'especialista botànic.»

La Flora Algològica del Dr. Gibert, no és un seguit de noms i localitats, com són moltes Flores; aquí es troben una munió de dades interessantíssimes respecte als caràcters morfològics generals dels grupus, un recull notable de noms vulgars, una pila d'observacions relatives a l'habitat, on les recollí, i observà; treball meritíssim d'investigació i recerca personal, de gran utilitat per als novells botànics, a qui desbrossa un camí, segurament ben aspre. Per a ells particularment es el «Vocabulari explicatiu

dels termes científics usats», amb què remata el Dr. Gibert les 64 planes de la seva Flora Algològica marina: part on esmerça, per una banda, una claretat plegat amb una consició mestres, i on hi vessa, per altre, dolls d'erudició gens vulgar, màxime en tractar de les sempre difícils plantes criptògames inferiors.

Per a que res manqués d'instructiu i interessant en la Flora Algològica, vé valorada per quatre làmines fotogravades, que reproduïxen del natural 13 de les espècies més típiques i notables per ses formes, amb una perfecció insuperable. Qui conegui una mica d'Algologia, i qui hagi vist la col·lecció del Dr. Gibert, sols es doldrà de que aquestes i moltes més, o totes, no estiguin representades amb aquells vius colors amb que les embellí la Natura, que tant resalten en el fons del mar, i que quelques d'elles serven en els Herbaris,

L'estudi monogràfic de les algues marines de les costes occidentals de Catalunya no conté les Diatomàcies i altres famílies semblants, que demanen imprescindiblement l'us del microscopi per a llur classificació.

La netetat de l'impressió, la pulcritud de presentació, la claretat, finura i exactitud dels gravats, honren a l'*Agrupació Excursionista de Reus*, que va entreprendre la publicació, a l'editor reusenc J. Vila, que l'executà; i tot plegat enalteix el treball, ja per si meritíssim, del Dr. Gibert.— J. M.^a DE BARNOLÀ S. J.

El Conde de Retamoso por el Dr. EDUARDO REYES PRÓSPER.—Madrid, 1918.

Un notable escrit del conegut autor de *las Carofitas de España i las estepas de España y su vegetación*, reproduït en «Espanya forestal», arriba a la nostra Biblioteca. Encara que son objecte primordial sigui l'enaltir la memòria d'un il·lustre patrici, aimador fervent de Conca, «*su patria chica*», cosagrat de plé al progrés de la pàtria pel mitjà d'afavorir en totes les seves activitats la riquesa agrícola; presenta un especte, que no cal perdre de vista, pels conreuadors de l'Història Natural, i és el de les relacions entre el coneixement de la Flora estepària i son aprofitament agrícola-industrial. En nostra pàtria on els terrers esteparis ocupen una extensió superficial de 72000 km.², en ço que és conegut, té realment una importància capdal fer resaltar l'obra cultural d'un noble que consagra la vida a la producció dels terrers erms de la seva heretat; es fa simpàtica la seva figura, ja prou enaltida per ses notes personals; es fa acreedor de la imitació, per part de quins es trobin en semblants condicions.

A prop de Tarancón, on tenia les seves heretats, passava gran part de l'any, consagrat a l'estudi i a la direcció dels conreus. Particularment la finca dita del *Retamoso*, per causa de la gran abundor de la ginesta d'olor (retama, *Spartium junceum* L.), es pot considerar com un fertilitis-